



Christina Bäckström
Ekonomichef
010-355 40 78
christina.backstrom@vastervik.se

Kommunstyrelsen

Nätt och jämnt - Likvärdighet och effektivitet i kommunsektorn 2024 (SOU 2024:50) - yttrande till Finansdepartementet

Sammanfattning

Utjämningskommittén 2022 har haft i uppdrag att göra en bred översyn av systemet för kommunalekonomisk utjämning och LSS-utjämningen och vid behov föreslå förändringar. I uppdraget har också ingått att se över vilka av dagens riktade statsbidrag som skulle kunna inordnas i det generella statsbidraget till kommunsektorn. Dessutom har kommittén haft i uppdrag att lämna förslag till åtgärder för att motverka höga och ökande skattesatser i kommuner och regioner inklusive åtgärder för att minska risken för negativa bieffekter av inkomstutjämnningen på tillväxten. Förändringarna som föreslås i betänkandet föreslås införas från och med 1 januari 2026.

Den 11 juli skickades förslaget SOU 2024:50 Nätt och jämnt ut på remiss till bland annat kommuner och regioner. Att svara är frivilligt men då förslaget får stora konsekvenser för Västerviks kommun är det viktigt att vårt svar beaktas.

Synpunkter från Västerviks kommun

Det kommunala utjämnningssystemet är oerhört komplext och det är svårt som enskild kommun att ha synpunkter på detaljnivå. Generellt ser Västerviks kommun positivt på att systemet ses över och att utgångspunkter varit enkelhet och träffsäkerhet. Ambitionen att göra systemet mer begripligt än dagens är mycket positiv. Att systemet ska vara opåverkligt och att de ingående modellerna ska kunna hållas aktuella känns också viktigt. Det är också en självklarhet att utjämnningen avgränsas till obligatorisk verksamhet.

Västerviks kommun är en kommun med stor yta och ett bosättningsmönster som innebär spridning i många mindre orter. Utifrån en gles bebyggelsestruktur har vi flera mindre enheter i våra kommunala verksamheter. Västerviks kommun ställer sig därför positiv till att ett nytt mått för gleshet har skapats och beaktas i modellerna, med utgångspunkt i invånarnas bosättningsmönster. Dagens system tar inte hänsyn till detta. Vi anser det också positivt att kommuner med liten folkmängd och socioekonomisk svagare kommuner får en positiv förändring i det föreslagna systemet.



Västerviks kommun ser även positivt på att riktade statsbidrag görs om till generella. Vi stödjer även förslagen kring utformningen av statsbidrag med avseende på breda användningsområden, tidsbegränsning, minimering av administration och minsta storleken på bidragen.

Västerviks kommun menar dock att införandetiden på fem år för det nya utjämningsystemet är onödigt lång. Vi anser också att staten borde kunna skjuta till pengar under övergångsperioden i stället för att alla ska bidra till ett införandebidrag.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar att anta kommunstyrelsens förvaltnings skrivelse 15 oktober 2024 som sitt yttrande över betänkandet Nätt och jämnt - Likvärdighet och effektivitet i kommunsektorn 2024 (SOU 2024:50).

Anders Björlin
Kommundirektör

Beslutet skickas till

Finansdepartementet